

Prebrskan —
 Celoletno . . . K 10.—
 Polletno 5.—
 Četrtletno 2.50—
 Mesečno 1.—
Dunaj Avstrije: —
 Celoletno 15.—
 Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Prebrskan —
 Celoletno . . . K 10.—
 Polletno 5.—
 Četrtletno 2.50—
 Mesečno 1.—
Dunaj Avstrije: —
 Celoletno 15.—
 Posamezne številke
 — 10 vinarjev. —

Uredništvo in upravljalstvo: Maribor
 Borovška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Boji za Gorico.

Lahi žalostni. — Grof Tisza o Srbiji in Rumuniji. — Med Užicami in Višegradom se združile naše čete. — 100 kilometrov v Srbiji. — 10 kilometrov pred Nišem.

Ureditev notranjepolitičnih razmer po vojski.

Zdaj je bilo štiri leta, odkar ima usodo čez notranje razmere v Avstriji ministrstvo Stürgkh v rokah. Ob tej priliki so prinesli dunajski in tudi budimpeštanski listi članke o činih in načrtih Stürgkhove vlade. Tudi »Pester Lloyd« je objavil članek iz peresa »avstrijskega politika« o Stürgkhovem štiriletnem vladanju v Avstriji. Treba je vedeti, da velja »Pester Lloyd« kot neuradno, a vendar napol oficiozno, ali recimo inspirirano glasilo našega zunanjega ministrstva za Ogrsko. Tem večjo pozornost zaslužijo naslednje besede o Stürgkhu:

»Danes se sme povedati, da grof Stürgkh ni izpolnjeval samo dnevnih dolžnosti, temveč se je briga tudi za dolžnosti, ki mu jih nalaga bodočnost. Grof Stürgkh je vse pripravil, kar je za politično ureditev po vojski potrebno. Mogoče, da je ta skrb za bodočnost, da je to izvršeno delo povzročilo, da je nekaj avstrijskih politikov zadnji čas poskusilo narediti nekoliko nemire v notranji politiki. Toda v vodo vrženi kamen ni povzročil večjih valov. In grof Stürgkh lahko vidi v tem naglo nastalem in ravno tako naglo izginulem dogodku najlepši poklon, ki so mu ga zasprotniki napravili nevede in nehote za njegov jubilej.«

Grof Stürgkh je pri Ogrih persona gratissima, ker je kakor grof Tisza odločen zagovornik dualističnega razmerja med Avstrijo in Ogrsko. Ko so se prišli Ogri na Dunaj pokloniti svojemu kralju in našemu cesarju, je grof Stürgkh v izredno ljubeznivem, politično fino pointezanem govoru pozdravil grofa Tiszo in ta je istotako pristržno odzdravil. Ob teh govorih so se stebri dualizma zopet trdneje postavili v zemljo.

Potem je prišla ureditev grbov. Gotovo je, da novi grbi ne nasprotujejo dualističnemu državnemu naziranjju. Stranke gosposke zbornice so imele na to sejo. Deputacija je šla k Stürgkhu. Na ta dogodek se ozira pasus v »Lloydovem« članku o vznemirjenju v naši notranji politiki. Istočasno je prinesla »Information« redakcijsko notico, ne da bi omenila deputacijo, da prevzame in nosi sedanjja vlada sama vso odgovornost za vse, kar se sedaj godi, in da je vsled tega najboljša, ako se je pri njenem poslu ne moti niti z nasveti, niti z željami, niti s prošnjami.

Začele so se predpriprave za avstro-ogrsko pogodbo, ki je gospodarski izraz našega dualističnega razmerja.

Kako je grof Stürgkh pripravil ureditev notranje-političnih zadev po vojski, to se seveda odteguje naši vednosti.

Podružnica vojno-žitno-prometnega zavoda v Gradcu.

Gradec, dne 3. nov.

Danes zvečer so bili povabljeni zastopniki uredništva štajerskih listov v sejno dvorano štajerske podružnice vojno-žitno-prometnega zavoda, da si ogledajo ustroj in na-

prave te organizacije, ki igra v sedanjem času tako važno vlogo. »Straža« in »Slovenski Gospodar« sta bila zastopana po svojem odgovornem uredniku.

Obširno in dokaj pregledno poročilo o delovanju in načrtih vojno-žitno-prometnega zavoda je podal pisarniški vodja dr. Vetter. Vlado je zastopal namestniški tajnik Kraus, kateri je pozdravil navzoče urednike in je posebno naglašal, da naša lista stalno prinašata vladne odredbe, ki se tičejo preskrbe prebivalstva z živili ter odredbe glede žita, moka i. t. d. Navzoč je bil tudi deželni kulturni nadzornik Peter, ki je povabil časnika, da si prihodnji teden ogledajo naprave deželno-kulturnega inšpektorata, posebno pa oddelek, ki ima nalogo preskrbeti prebivalstvo s krmili za živino.

Iz poročila dr. Vetterja posnemamo v glavnih obrisih sledeče:

Podružnica se je ustanovila letos mesca julija. Namen podružnice je, da preskrbi štajersko prebivalstvo z živili, pred vsem z žitom in moko. Dosedaj je podružnica spravila že 14 vagonov tujega žita v deželo. Kot glavno nalogo si je izbrala podružnica, da skromne množine žita, ki ga pridelava štajerska dežela, primerno porazdeli med prebivalstvo in da primanjkljaj krije z uvozom iz tujih dežel.

Za nakup štajerskega žita ima podružnica po okrajih nastavljenih 75 komisijonarjev. Dosedaj se je na dan nakupilo in oddalo mlinom povprečno 10 do 15 vagonov domačega žita. Dunajska centrala pa dobi povprečno na dan 2400 vagonov žita. Ogrska je akcija za nakup in uredbo žita in moka žal tako zamovala, da trpi Avstrija radi tega veliko škodo. Nastavila je namreč za žito, za moko in otrobe mnogo višje cene kot Avstrija in radi tega se mora za žito in moko, ki se uvaža iz Ogrske, doplačati na leto do 70 milijonov kron, ako se jo hoče prodajati za tisto ceno, ki je določena za naše pridelke in mlinске izdelke.

Podružnica je uredila tudi delo v mlinih. Mi imamo tri vrste mlinov: 1. mlini, s katerimi je vojno-žitno-prometni zavod sklenil pogodbo; 2. okrajni mlini, ki dobijo žito za zmletev od okrajnih komisijonarjev in okrajnih aprovizačnih komisij in 3. kmečki mlini, kateri meljejo izključno žito za kmečko prebivalstvo.

Preračunjeno je, da primanjkuje Štajerski na leto v vojnem času samo za preskrbo civilnega prebivalstva 10.000—15.000 vagonov žita ali moka. (V mirnem času pa še

navadno mnogo več) Ta primanjkljaj se mora kriti z uvozom iz tujine. Podružnica vojno-žitno-prometnega zavoda se trudi, da bi ta primanjkljaj krila z ugodnim nakupom iz Ogrske in sedaj tudi iz Balkana. Žal, da so navadno transportne težave v sedanjem času tako velike, da je nemogoče pravočasno dobiti nakupljeno žito. Tako so n. pr. Ogri prodali letos poleti Štajerski 50 vagonov koruze. A naši ogrski prijatelji so tako dolgo cincali s transportom, da so nam nazadnje ostali eno tretjino nakupljene koruze dolžni.

Na Štajerskem imamo glede pridelovanja žita tri vrste okrajev in sicer: 1. okraji, ki imajo zelo mnogo odvišnega žita, tako, da ga lahko večje množine izvažajo iz okraja. To sta pa samo okraja Ljutomer in Radgona (Mursko polje). 2. Okraji, ki razpolagajo s tolikimi množinami žita, ki zadostujejo za lastne potrebe prebivalstva v okraju in še imajo poleg tega manjše množine na razpolago za sosednje okraje. To so okraji Ptuj, Weiz, Hartberg in Lipnica. 3. Okraji, ki morajo kupiti svoje potrebe z uvozom. K tem okrajem spadajo vsi drugi štajerski okraji. Poročevalec je posebej naglašal, da se žito, katero se nakupi ali rekvirira na Štajerskem, ne odpošlje v druge dežele, ampak se uporabi in porazdeli izključno za štajersko prebivalstvo. Izvzet je seveda samo oves, ki se mora poslati armadi.

Podružnica vojno-žitno-prometnega zavoda ima tudi nalogo, da zalaga vojaštvo z moko in če potrebno, tudi z žitom. A določeno je, da se morajo potrebe za vojaštvo kriti edino s tujim blagom. Štiri veliki spodnještajerski mlini: Majdičev in mestni mlin v Celju, Šerbaumov in Frančev v Mariboru, zmeljejo polovico žita, ki sena jugu rabi za armado.

Vsa moka, katero zmeljejo pogodbeni in okrajni mlini, se razdeli po navodilih podružnice okrajnim aprovizijskim komisijam.

Poročevalec je omenil, da zahteva vojaška uprava ves fižol, ki se bo nakupil oziroma rekviriral v deželi, za se in da bi se fižol še le tedaj prepustil civilnemu prebivalstvu, ako bi bile potrebščine vojne uprave krite. Podružnica se v tem oziru pogaja z vojaško upravo in upa, da se bo vsaj na Štajerskem prepustilo večje množine fižola za preskrbo civilnega prebivalstva.

Po tem poročilu se je razvil razgovor. Naš urednik je stavil na poročevalca in vladnega zastopnika več vprašanj, tako n. pr. glede fižola in preskrbe kmečkega ljudstva

s semenom za jaro žito, ker se radi slabih vremenskih razmer na Slovenskem Štajerju ni moglo skoro nič ozimne posejati. Vladni zastopnik in poročevalec sta dala zadovoljiva pojasnila. Pri rekviriranju fižola imajo komisijonarji naročilo, da se naj ozirajo na življenske potrebe prebivalstva. Če se n. pr. pokaže, da je v kaki občini zelo malo krušnega zrnja, naj se pošlje politični oblasti prošnja, da se naj razpoložljivi fižol prepusti za potrebe domačega prebivalstva. Če se prošnjam ne bo moglo popolnoma ugoditi, pa je upati, da se bo vsaj deloma ustreglo željam domačega prebivalstva. Glede semena za jaro rž, pšenico in ječmen je namestniški tajnik Kraus pojasnil, da je podružnica vse potrebno poskrbela, da bo spomladi dovolj teh vrst žita na razpolago za primerno nizko ceno. Upati je, da se bo z Balkana dobilo obilo jarega semenskega žita.

Po končani seji so si časnikarji ogledali upravni in pisarniški ustroj podružnice. Vladni zastopnik in poročevalec sta povabila udeležence, da se naj prihodnjič zopet odzovejo povabilu, ker je potrebno da so naši časopisi natanko poučeni o sedanjem velikopoteznem aprovizacijskem vprašanju.

Oddaja kovin in kovinastih zlitin.

Ministrstvo je izdalo glede uporabe in oddaje gotovih vrst kovin in kovinastih zlitin sledečo odredbo: V vojaške namene se morajo oddati sledeče tvarine: I. Aluminiij, antimon, svinec (tudi trd svinec) baker, medenina, nikel ter rdeče zlitine v obliki sirove tvarine starega orodja in odpadki (izvzemši pepel in ostružki). II. Vse zaloge sledečih tvari: 1. bron, tombak in cin v obliki sirove tvarine, starin in odpadkov. 2. ploče vine, žice in cevi v debelosti od pol milimetra in višje, nadalje table, plošče in palice iz aluminiija, svinca (tudi trdega svinca), nikla, bakra, bronca, medenine, rdeče zlitine, tombaka in cina, tudi tedaj, če bi bile te tvarine razrezane, prirezane ali na drug način za uporabo prikrojene. 3. Sirovi komadi ali kosi rdeče zlitine iz svinca, nikla, bakra, bronca, medenine, tombaka in cina ali kositra. Izvzet je bron iz nikla in mangana.

Po stanju dne 31. oktobra t. l. morajo vsi lastniki ali shranjevalci zgoraj označenih vrst kovin vposlati vse te vrste kovin, po možnosti ločene druga od druge, najdalje do 8. novembra po železnici na pristojno c. kr. prevzemno komisijo za kovine in zlitine (Gradec, Praga, Solnograd ali Dunaj) in sicer kot tovarno blago. Železniška postaja mora potrditi na voznem listu število in težo vsakega posameznega zavoja, nadalje označbo, je li vsebuje poslatev novo ali staro tvarino, baker v drobcih i. t. d. Vojaška uprava porne odpošiljatelju vse stroške za pošiljanje kot voznino i. t. d. Za slučaj, če bi vojaška uprava spoznala, da vposlati kovin ali zlitine niso vporabne za vojaške namene, vrne vojaška uprava dotično poslatev na lastne stroške. Čeprav je vsak lastnik ali shranjevalec kovin ali kovinastih zlitin po zakonu dolžan, da mora označeno kovinasto orodje odposlati imenovani prevzemni komisiji, še mora vrhutega naznaniti vse svoje zaloge kovin ali kovinastih zlitin po stanju dne 31. oktobra najdalje dne 8. novembra pri pristojni politični oblasti prve instance.

Vsak lastnik ali shranjevalec kovinastega blaga ali kovinastih zlitin mora istočasno, ko je odposlal svojo zalogo označenemu pre-

vzemnemu uradu, tudi vposlati omenjenemu uradu seznam, v katerem mora biti navedeno ime, bivališče, politični okraj kraj odpošiljatve, natančna označba pošiljatve, kot koliko vrst kovin, nadalje kosmata in čista tež vsakega posameznega zavoja. Ta seznam mora biti podpisan od odpošiljatelja. Nadalje mora odposlati eden enako se glaseč seznam n. osredno na c. kr. osrednjo rekvizicijsko komisijo (Dunaj I. vojno minist. stvo).

Oddati ni treba: 1. Zalog, ki se neobhodno rabijo v ovarnah ali obratih, v katerih se izdelujejo predmeti za vojaško upravo. 2. Tistih zalog, ki ne znašajo več kakor pri aluminiju 20 kilogramov, pri antimonu 10 kg, svincu 100 kg, niklu 1 kg, bakru 30 kg, bronu, medenini, rdeči zlitini in t. t. bakru po 200 kg in cinu 50 kg. 3. 50 odstotkov tistih kovinastih tvari, ki se jih rabi v obratih elektrotehnične industrije v svrhu izdelovanja strojev, aparatov in za električne naprave. 4. 30 odstotkov v drugih slučajih. V slučaju, če bi pod točkama 3 in 4 navedeni deleži v odstotkih ne dosegli množine, določene v točki 2, se smejo prosto uporabljati. Nadalje ni treba oddati: 5. Starih tvari ali odpadkov, ki jih lastniki obdelajo v svojem ali tujem obratu. Uporabo iz rudnikov dobljene sirove kovine sme dovoliti ministrstvo le za slučaj, če se izdelujejo predmeti za vojaško upravo. 6. Zalog aluminiija, ki jih rabi lastniki obratovališč za izdelovanje železa in jekla, da krjujejo z njimi svoje lastne potrebe do konca mesca decembra t. l. 7. Končno ni treba oddati tiste množine kovinaste tvari ali snovi, katero potrebuje lastnik za popravila v svojem lastnem obratu do konca mesca decembra 1915. Ta izjema je pa veljavna le za slučaj, ako bi dotičnik ne mogel nadomestiti dotičnih predmetov iz bakra, m. den. n. i. t. d. s predmeti iz železa, kamna i. t. d.

Prestopke zoper določila te naredbe kaznuje politična oblast prve instance z denarnimi globami do 5000 kron, ali z zaporom do 6 mesecev.

Svetozar Borojevič pl. Bojna.

Kipar prof. Robert Frangeš, ki se je s slikarjem prof. Otomom Ivekovičem mudil mesec dni na jugozapadni fronti in se sedaj vrnil v Zagreb, je takole opisal velikega vojskovodjo naše nepremagljive armade na jugu: Poznal sem Njegovo ekselenco že od preje, torej samo kot človeka. Kot vojskovodjo v njegovem vojnem stanu, kot poveljnika in očeta milijonske armade sem ga imel videti sedaj. Ne domišljam si, da bi mogel podati popolno študijo o značaju tega silnega, mnogostranskega moža, kar sem pa mogel ujeti, v kolikor je mogel moj študij doumeti njegovo veličino, bi rad podal v tem bežnem portretu. Najtrajnejši in najmočnejši vtis, ki sem ga prejel pri prvem srečanju in ki je vedno nadvladoval vse druge, je pristno vojaško samovladje in pronicujoča sila razuma. Na le-to je mogoče sklepati že po zunanjih znakih. Dejansko se razvija mišljenje v tej že fiziološko izredno izraziti glavi z najnatančnejšo jasnostjo in gotovostjo. General Borojevič kaže v vsakem položaju odlično in hitro doumljivost. To slave na njem vsi podrejeni poveljniki, častniki in vojaki. Njegova nenaadna bistro mnost se splošno priznava. Kar se tiče njegovega samovladja, je idealni tip vojaka. Neizprosno strog nasproti sebi, dosleden do skrajnosti, poln dobrotne prizanesljivosti nasproti drugim. Prav, cel mož ki je osivel v zvestobi do samega sebe in svojega najvišjega vojne-ga gospoda. Zunanji mir ob zadržani energiji, gospodujoča dejalnost in skrbno zaupanje, to trozvezdje izvaja nanj svojo magično moč. Njegova osebnost prevaja svojo nadkriljujočo silo na njegove vojne trume.

Sicer pa nepotvorjeni, pravi prototip starega

graničarja, inkarnacija vseh vojaških vrlin, ki so z njimi junaki naših graničarskih polkov tako bogato obdarjeni. Sama zvestoba, vdanost in hrabrost ga je, kakor dičijo vse vrle Hrvate. Razun tega pa uživa med svojimi častniki in vojaki popularnost, ki ji ni para. On jim ni vojskovodja in najvišji poveljnik, ki se mu ne smeš približati. Za tako pojmovanje jim je vsem preblizu. On je za vse samo »Sveto«.

Tako ga vsi imenujejo, in ta beseda jim je svetejša, kakor če bi rekli: »Naš general Borojevič«. Ponosno naglašava vedno svoje hrvaško pokolenje. V vasi Umetiču pri Petrinji mu je tekla zibelka. Tudi njegov oče je bil graničarski častnik. Hrvaški jezik ki ga govori, je najčistejši, ki si ga moremo misliti, in čisto se pripeti, da komu popravi kakšno napako v pisavi ali besedi. Vseposod pokaže svojo posebno ljubezen do svojega naroda. Najljubšemu konju, ki na njem vsak dan nekoliko pojaha, je dal ime »Sokol«, »Dragica« pa drugemu. Oba je bil kupil iz konjušnice škofa v Djakovu. Vse, kar se tiče Hrvatske ali Hrvatov, ga v najvišji meri zanima. Pobočnik mu je Hrvat, in večkrat sem slišal, ko ga je klical z domačim imenom »Slavko«. Kot Hrvat se mi je zdelo tu v glavnem stanu kmalu, kakor da sem ob domačem ognjišču. Pri vsaki priliki zasvira godba kompozicije hrvaških skladateljev, tudi pri obedih. Ko e bil ban v glavnem stanu, so svirali Muhvičevu skladbo »Slovenac i Hrvat«.

Čudovita je prožnost, ki si jo je znal general Borojevič do današnjega dne ohraniti. Čvrst jezdec je, sitajen pešec in prenaša vse napore zlahka. Ko si že cele noči ni privoščil spanja, izvrši podnevi mnogokrat velike in naporene ture v spretni črte, da si osebno ogleda položaj. Strogo urejeno življenje mu je v polni meri ohranilo telesno mladost. Odkar je izbruhnila vojna, je postal popoln abstinent in ne pokusi nobenega alkohola. Telo si krepi vsak dan z borenjem in podobnimi vajami udov; tega tudi sedaj ni opustil. Ob desetih zvečer se poda od večerje v glavnem stanu k počitku; ni ga še tako izrednega dogodka, da bi to preprečil. Okolica se je v moji navzočnosti večkrat zgrazala, da »Sveto« te mrzle dni v gorovju niti pri voznjah z avtomobilom noče obleči kožuha. Lahka bluza, — mnogokrat nima niti plašča — ga edina varuje proti mrazu in mokroti. Tako se general utrjuje. Čeprav je znan kot nežen soprog, vendar še ni nikoli obiskal svoje soproge, ki skrbi na Bledu, v bolnišnici Rdečega križa za ranjence. Tako je hotel ustanoviti za častnike lep vzgled. Če bi pa kak častnik zaprosil dovoljenja, da sme obiskati svojo ženo, bi »Sveto« gotovo dovolil izjemo. V svoji okolici si vedno želi čim več veselosti. Zato se je uvedla pri supejih zori večerna godba, ki je bila nekaj časa odpravljena. Svežost duha in veselje srca sta po njegovem mnenju brat in sestra, in za to je potrebno, da se častnikom ob težavnih dolžnostih in velikih naporih ponudi tudi primerne razvedrila. General Borojevič je izrazit ljubitelj zdravega humorja, ki ga tudi sam še nikdar ni izgubil. Ko so bili nekoč italijanski topovi grmeli celo noč in tudi po dnevi, je dejal »Sveto« svojim: »Cadorna zopet nekaj namerava; no, pa naj le prid«! Njegovo občevanje v kratkih prostih urah je vedno začinjeno z veselo, prijetno ironijo. Naš vojskovodja si piše tudi dnevnik, ki bo svoje dni pač med najvažnejšimi zgodovinskimi dokumenti te svetovne vojne. Trikrat podnevi in večkrat ponoči sprejema general poročila, došla z bojišča. Obveščen je o vsem najnatančnejše, tudi o navidezno najmanjših malenkostih.

Nekega jutra sem srečal vrhovnega armadnega poveljnika na njegovem jutranjem izprehodu. V desnici je držal vejico šipka in me ljubeznivo pozdravil, k kor zna le on. Med pogovorom sem se osmelil ga vprašati: »Dovolite mi, ekselencia, vprašanje, ki se bo Vam morda zdelo naivno. Kakor občudujem odgovorno nalogo, ki jo vrši Vaša ekselencia kot glava in možgari tega ogromnega stroja, tako ne morem pojmiti, kako se more vojskovodja v tisočerosti svojih misli navidezno brez vseh skrbi docela ločiti od ogromnega vrvenja bojev in dobiti časa in zmislja še za tisoče drugih reči, ki so vendar poleg njegove strateške umetnosti tako malopomembne« — »To se Vam morda tako dozdeva.« odvrne general milostno, »Vse bojišče imam topografsko in strateško v svoji glavi. Znane so mi vse posebnosti v terenu ogromnega ozemlja, ki mi je poverjeno v brambo, poznam takorekoč slehernega vojaka in sem o vseh dogodkih vedno natan-

čno poučen. Spo obnosti podrejenih mi voditeljev so mi docela znane ter vem, kje morem posameznike najbolj porabiti. Do stotnikov navzdol poznam gotovo vse svoje častnike ter vem, kaj zmorejo. Iz raportov, ki jih dobivam po večkrat na dan, izvem o vsem kar se prijet. Tako so mi na primer danes javili, da je bomba z italijanskega aeroplana zadela in usmrtila nekega ruskega vojnega ujetnika, ki je opravljal cestna dela na sprednjem polju v bližni sovražnikovi. Vem o vsem, tudi o najmanjših premikanjih čete, ter vsled tega ne potrebujem priljubljenih zastavic na generalnem zemljevidu. Navadna, barierna črta mi pove vse, kar moram vedeti. Saroslavni grič, s katerega je poveljnik opazoval in vodil vojne trume, je dandanes ob veljavo; to je premagano stališče. Morda si boste mogli sedaj napraviti boljšo sliko o mojem položaju.

Bolgarsko-srbsko bojišče.

Na podlagi poročil zav.ema bolgarska fronta nasproti Francozom in Angležem, dohajajočim iz Soluna približno črto Strumica, Krivolak, Prilep, Kruševo. Bolgari držijo črto in odbijajo vse napade. Tukaj podpirajo Bolgare tudi nemške čete, za to je angleško-francoski nastop še tam bolj brezupen.

Drug oddelek Bolgarov je pretrgal obe železnični zvezi Velesovo—Skoplje—Vranja in Velesovo—Skoplje—Pristina. Najzahodnejši del tega oddelka koraka proti Pristini ter ima nalogo zapreti pot v Albanijo. To bo tem lažje, ker so v Albaniji že tudi grški četaši na delu, ki bodo Srbom in Bolgarom branili pot v Albanijo.

Zelo so napredovali Bolgari proti Nišu. Na severni strani stojijo samo 10 km oddaljeni od mesta.

Zbiranje turških čet v Trakiji.

«Temps» javlja: V Trakiji se zbirajo številne turške čete, ki odhajajo bolgarski armadi na pomoč.

Obkoljenje Niša.

Niš je vedno bolj obkoljen. Srbi se morajo umikati na vseh straneh. Proti Bolgarom so v dolini Nišave sicer poskusili ofenzivo, a je bila kmalu zlomljena. Tudi na tej črti so se morali umakniti. Tudi od juga sem, od Leskovca, prodirajo Bolgari med neprestanimi boji. Bolgarska poročila pravijo, da se nahaja kralj Peter v Nišu in da obiskuje armado. Druga poročila pravijo, da je že zbežal v Črnogoro. Ne ve se torej nič gotovega.

Četverosporazum ne zaupa Grčiji.

Četverosporazumovo, zlasti italijansko časopisje resno dvomi nad odkritosrčnostjo Grčije ter je mnenja, da se mora Grčijo prav ostro nadzorovati, da se zabrani vsako neljubo presenečenje.

Asquithove izjave o grški politiki.

V angleški zbornici je govoril ministrski predsednik Asquith o splošnem vojnem položaju ter se pri tem dotaknil tudi grške politike s temi besedami: Ker mi je izjavil ministrski predsednik, ne prodajamo kakor Nemci, lasti svojih zaveznikov a njihovim hrbtom, je obstojal do zadnjega trenutka vzrok, da smo mislili, da bo Grška izpolnila svoje zavezniške dolžnosti napram Srbiji. Venizelos je zaprosil dne 21. septembra Francosko in Anglijo za 150.000 mož, pri čemer se je določilo, da Grška mobilizira; toda šele 2. oktobra je Venizelos dovolil izkrcanje angleških in francoskih čet pod formalnim protestom. Dne 4. oktobra je izjavil Venizelos, da se mora Grška držati pogodbe s Srbijo. Kralj te izjave ni hotel podati in Venizelos je odstopil. Nova vlada se je branila, stopiti iz nevtralnosti, dasiravno je izrekla željo, da bi ostala z aliranci v prijateljskem razmerju.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Naše čete so prodrle že 100 km v Srbijo, to je približno tako daleč, kakor od Maribora do Zagorja ali pa od Maribora do Velikovca.

Po zavetju Čačka je šel en oddelek naše armade proti Uzicam ter je že prišel v stik s četami, ki operirajo proti Višegradu. S tem je zopet en del obroča, ki bi naj objel srbsko armado od vseh strani, sklenjen. Proti Kraljevu smo tako napredovali, da se Srbi tukaj ne morejo umakniti proti jugu, ampak samo proti Kruševcu in Nišu. S tem postaja nevarnost za srbski stan vsako minuto večja.

V Moravski dolini so naše čete zavzele Jagodino ter prodirajo proti Čupriji. Zveza z Bolgari bo tudi tukaj kmalu dobljena, razdalje znaša komaj kakih 50 km.

Na črnogorskem bojišču ob hercegovsko-dalmatinski meji smo odbili črnogorske napade pri Avtovcu in Bileci. Izhodno od Trebinja se je začela bitka med našimi in Črnogorci.

Čačak zaseden.

Naše čete, ki so prodirale preko Gornjega Milanovca, so dne 2. novembra zasedle mesto Čačak ob srbski Moravi. Čačak šteje skoraj 6000 prebivalcev. V Čačaku so bili slovenski ujetniki, n. pr. rajni dr. Serbec, dr. Jehart in drugi.

Srbska armada pred odločilno bitko.

Iz Bukarešte se poroča, da hite angleške čete z vso naglico na pomoč srbski armadi. V prihodnjem tednu se pričakuje, da bo prišlo do velike odločilne bitke.

Naše armade na Balkanu.

Petrograjski listi sodijo, da štejejo zavezniške armade osrednjih držav na srbskih bojiščih 900.000 mož. Vsteta je seveda tudi bolgarska armada gen. Bojadjeva.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Iz soške bitke je nastala goriška bitka. Italijani so najprej napadali celo našo fronto. Dosegli niso nič. Sedaj pritiskajo pri Gorici. Vojaški krogi z vso gotovostjo zatrjujejo, da tudi tukaj ne bodo nič dosegli, razven velikanske izgube. Ceni se, da so Italijani že sedaj pri Gorici izgubili zopet kakih 50.000 mož.

Razp loženje v Italiji.

V Italiji niso dobre volje. Tudi tretja ofenziva se je ponesrečila. Kmalu se bo sešel državni zbor in vojni hujskači ne bodo imeli pokazati na noben uspeh. Tem samozavestnejše dvigajo glave Giolitijanci in socialisti, češ, mi smo imeli prav, ko smo odsvetovali.

Tudi dogodki na Balkanu niso za Italijane razveseljivi. Zavezniki jih ne pustijo na Balkan, da bi ne razdražili Grkov. Med tem pa so, kakor se zdi, Bolgari in Grki sklenili pogodbo, kako si bodo brez Italijanov razdelili Srbijo in Albanijo.

Nadvojvoda Friderik ob italijanski fronti.

Maršal nadvojvoda Friderik je obiskal glavni stan naše južne armade in potem soško in koroško fronto. Bl je poln hvale in občudovanja za naše poveljnike in bojevnike.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Rusi so se zaganjali zadnje dni tudi v našo fronto ob Strypi. Uradna poročila pravijo, da brez uspeha. Boji ob Styru za koleno pri Czartorijskem se nadaljujejo za nas uspešno. Tudi pri Rigi in Dvinsku nprestano napadi in protinapadi. Posebne nič.

Nemško-francosko bojišče.

Na francoski fronti so Nemci sedaj v Artoisu in Champagni zelo živahni. Gre se jim za to, da polagoma dobijo nazaj v septemberski ofenzivi izgubljeno ozemlje. Korakoma se jim to posrečuje. V Franciji je vsled izjalovljenja septemberske ofenzive nastal pesimizem, ki ga je zadnja ministerska kriza še le pospešila. — S fronte pa nič posebnega.

Nadaljnji cilji Nemčije.

Londonski poročevalec »Stampe« poroča, da angleško časopisje odkrito kaže obupnost glede vojnega položaja. Časopisje vprašuje, kateri so sedaj nadaljnji cilji Nemčije, ko je napravljena zveza med centralnima državama in Turčijo in prav verjetno se mu zdi, da se bo v kratkem pripravila vojna v Egipt. Časopisje pa dostavlja takoj, da sta Egipt in Sueski prekop za tak slučaj dobro pripravljena. Razen tega bi morali Nemci zgraditi 300 km dolgo železnico, da bi prišli s svojimi četami do prekopa. Tudi je veliko vprašanje, ali morejo postaviti Nemci v trenutku, ko pričenjajo Rusi pri Dvinsku s svojo ofenzivo in ko so nemške čete v Srbiji zelo oslabilše, še dosti mož za tako vojno. Če pa pripravljajo kijub temu ekspedicijo v Egipt, se prične s tem doba kolonijalne vojne. V zadnji vrsti pa bodo to vojno tudi odločili dogodki v Evropi. Angleška vlada se bo morala odločiti za to, da odredi veliko ofenzivo angleških in francoskih čet. Če bo ta četverozveza zmagala, je vse popravljeno, kar je izgubljeno v Srbiji.

Iz Londona poroča »Corriere della sera«, da je napravila združitev Nemcev in Avstrijcev z Bolgari in uresničenje srbskega hodnika med Avstrijo in Bolgarijo na Angleškem globok vtis. Sicer železnica Belgrad—Niš—Sofija še ni v rokah sovražnikov, pač pa jim je že Donava na razpolago.

Kaj bo s Srbijo in Rumunijo?

Amerikanski časnikar pl. Wiegend je imel političen razgovor z grofom Tiszom o vseh sedaj aktualnih vprašanjih. Med drugim ga je časnikar vprašal:

»Kaj bo z usodo Srbije?«

Grof Tisza: »Nočem ugibati in nočem govoriti o prihodnjih možnostih, nisem prorok, toda toliko je gotovo, da bo Srbija oslabiljena in zmanjšana.«

Glede Rumunije se je izjavil grof Tisza: »Ne izgleda, kakor da bi hotela Rumunija svoje sedanje zadržanje opustiti. Ne bil bi pametno misliti, da bi se Rumunija pri sedanjem položaju priklopila našim nasprotnikom. Na drugi strani pa mi niti ne računimo s tem, da bi Rumunija šla z nami.«

Briand se predstavi.

Dne 4. nov. se je predstavilo ministrstvo Briand francoskemu parlamentu. Briand je izjavil, da se bodo Francozi bojevali do končne zmage. To so fraze! Kaj pa naj ministrski predsednik drugega uči, dokler ni mirovnih pogajanj.

Politične vesti.

Nemška politika v Avstriji in uredba jezikovnega vprašanja. Na Dunaju so imeli posvetovanje zastopniki »Volksratov« in so se dogovarjali o smeri bodoče nemške politike v Avstriji in o uredbi jezikovnega vprašanja. Udeležili so se tega posvetovanja tudi celjski dr. Ambrositsch, mariborski dr. Orosel, ljubljanski dr. Eger in koroški nacionalci Dobernik, dr. Steinwender in dr. Angerer.

Raznoterosti.

Duhovniške vesti. Cesar je imenoval č. g. Rudolfa Janežič, spirituala mariborskega bogoslovja, za la antinskega kanonika.

Umrli je Zagrebu v nedeljo pomožni škof dr. Blaž Švinderman, ki je ponovno nastopil tudi v hrvatski politiki.

Državni poslanec Lössl padel. Na bojišču je padel nemški državni in deželni poslanec profesor Ljudovik Lössl.

Iz južne železnice. Premeščeni so: revident C. Platzer iz Tridenta v Maribor, glavni kolodvor, adjunkta Anton Tomoli iz Ale v Maribor, glavni kolodvor, Ivan Blumthaler iz Mezzolombarde v Šentilj Slov. gor.; pristavi: Oskar Opatril iz Grobelnega v Idomost, Rudolf Plitenšek iz Pragerskega v Maribor in Maks Feuerstein iz Briksna v Sp. Dravograd; aspirantje: Ivan Markovič iz Ribnice—Brezna v Wa dbruck, Žiga Brynke iz Niederdorfa v Ribnico—Brezno in Aleksander Taxenbacher iz Gornjega Dravograda na Grobelno.

Cesarjev pravnik operiran. 12 letni princ Franc Jožef, sin kneza Otona in kneginje Elizabete Windischgrätz, hčere rajnega našega prestolonaslednika Rudolfa, je bil na Dunaju operiran na vnetju slepiča. O poteku operacije se je moralo vsak dan dvakrat poročati cesarju. Princ je operacijo izborno prestal.

Profesor Anton Rabuza padel? Kakor poroča »Slovenec«, je na italijanskem bojišču padel, zadet od granate, naš prvi somišljenik profesor Ant. Rabuza, rezervni kadet pri domačem pešpolku. Profesor Rabuza je bil rodom iz Št. Jurja ob juž. železnici in brat č. g. kaplana Rabuze. Poučeval je na samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju. Uradno še vest o smrti profesorja Rabuze ni potrjena.

Za nadporočnika v evidenci je imenovan črnovojski poročnik dr. Anton Gosak.

Odlikovan slovenski poštni uradnik. Cesar je podelil poštnemu asistentu Ignaciju Drozg, sedaj prideljemu poštnemu in brzojevnemu ravnateljstvu v Trstu zlati zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne. Odlikovani je naš slovenskoštajerski rojak.

Poroča. Poročil se je g. Janko Lešnik, učitelj na Vurbergu, z gđ. Pavlo Žihner, nadučiteljevo hčerko istotam.

Tretje vojno posojilo. Danes in jutri je še čas podpisovati vojno posojilo. Na deželi sprejemajo naznanila tudi naše posojilnice in poštni uradi.

Požrtvovalnost in domoljublje slovenskega ljudstva. Iz Št. Ilja v Slov. goricah se nam poroča: Pri tukajšnji slovenski posojilnici so naši obmejni Slovenci podpisali več tisoč kron za tretje vojno posojilo.

Zadružno delo v bodoči zimski sezoni. Ko nastopi pozna jesen in so poljska dela opravljena, nastopi ugoden čas za izobraževalno delo. Naša zadružna organizacija bo spet v posameznih okrajih zbrala funkcijonarje zadržug da se posvetujejo o nalogah, katere čakajo organizacijo v bodoče. Vse zadruge razpolagajo z obilnimi denarnimi sredstvi, katera povzročajo vzlasti onim zadržugam mnogo skrbi, katere plačujejo več ko 4 1/2% obresti za vloge. Zadružnim zvezam, katere morajo svojim članicam naložbe obrestovati po 4 1/2%, a same dajo pri bankah le 3 1/2% dela mnogo odvišnega denarja velike preglavice. Treba misliti nato, da se obrestna mera za branilne vloge zniža, treba pa tudi misliti na to, kako varno, plodonosno in dobičkanosno nalagati odvišen denar, katerega izkazujejo in bodo izkazovale kmečke posojilnice v mirnih časih, kakor ga izkazujejo sedaj v vojnem času.

Kmetijstvo namreč ni tako prizadeto od raznih kriz kakor drugi stanovi, dokaz temu razmere ob času denarne krize kakor tudi ob času sedanje vojske. Bolj ko kedaj prej se občuti sedaj pomanjkanje osrednje zadružne blagajne za vse zadruge v naši državi. Upati je, da bodo po vojski izginili razni pomisleki, kateri so do sedaj ovirali ustanovitev tega za kmečko denarno organizacijo prepotrebne zavoda. Potrebno je nadalje, da posamezne zadružne organizacije sarbe za to, da pride kmečka denarna organizacija do veljave na svetovnem denarnem trgu. V ta namen so ustanovile češke zadružne organizacije banko v Pragi, nemške zadružne organizacije tudi v Pragi, slovenske in hrvaške zadružne zveze pa ustanovljajo liško banko v Ljubljani, katere se bodo posluževale zadružne organizacije na jugu Avstrije. Vabijo se zadruge kakor tudi posamezniki, da nakupijo nekaj delnic te banke. Delnice se bodo obrestovale po 5%. — Po vojski pa čakajo kmečko gospodarsko organizacijo še druge naloge. Paziti bo treba na to, da ostanejo kmečka posestva v kmečkih rokah, zabraniti razkosevanje kmečkih posestev, zadružnim potom vršiti prodajo kmetijskih pridelkov i. t. d. Na letošnjih okrožnih zadružnih shodih se bo razpravljalo o vseh teh vprašanjih in storili tozadevni ukrepi. Okrožni zadružni shodi se bodo vršili v Mozirju, Ptuj, Konjicah, Mariboru, Mestinju, Celju, Brežicah, Šoštanj, Podčetrniku, Krizevcih in Ormožu. Funkcijonarji zadržug se naj v obilnem številu udeležijo teh shodov.

Vojaski dan v Mariboru. V našem mestu se je ustanovil odbor, kateri nabira darove za božičnico ranjenih in bolnih vojakov v mariborskih bolnišnicah.

Vojno zavarovanje. Življenje vojakov se lahko da zavarovati. Če vojak pade ali umrje, dobi družina, ali tisti, ki ga zavaruje, izplačano zavarovano

svoto. Podrobne podatke o tem se dobi na vsaki davkariji. Vojno zavarovanje je v Avstriji upeljano že šest mesecev. Zavarovanih je dosedaj že 60.000 oseb. Zavarovalna svota znaša 60 milijonov kron. Zadnje dni se je sklenilo 1400 novih pogodb. Vplačalo se je dosedaj že 2 milijona zavarovalnih premij.

Promet z zasebnimi poštnimi zavoji z Lvovom dovoljen. Od 1. novembra naprej je zopet dovoljen promet z zasebnimi poštnimi zavoji z Lvovom. Teža posameznega poštnega zavoja ne sme znašati več kakor 5 kilogramov. Poština mora biti plačana pri oddaji zavoja. Poštni zavoji z označbo vrednosti, kakor tudi poštna povzjetja so nedovoljena, istotako ekspresne pošiljatve. Z vsako poštno spremnico se sme pošiljati le samo eden poštni zavoj.

Ustavljen poštni promet z vojnimi ujetniki v Srbiji. Ker je pretrgana poštna zveza med Rumunijo in Srbijo, je do nadalje ustavljen ves poštni promet z vojnimi ujetniki v srbskem ujetništvu.

Pošiljanje razglednic prepovedano. Od sedaj naprej je prepovedano pošiljati razglednice, na katerih so naslikana mesta, deli mest, kraji, mostovi, v vojaškem oziru važne naprave i. t. d. v inozemstvo.

Dražba zakupa užitniškega davka. Finančno ravnateljstvo v Mariboru razglasa, da se bo vršila dne 15. novembra t. l. ob 10. uri predpoldne na finančnem ravnateljstvu v Mariboru javna dražba zakupa užitniškega davka na vino in meso za leto 1916, deloma tudi za leti 1917 in 1918 za sledeče občine: Žalec, Vransko, Sevnica, Sušice, Šoštanj in Velenje, Pobrežje, Sv. Benedikt, Marenberg, Vuzenica—Ribnica, Poličane, Oplotnica, Rogatec, Slatina, Ormož—Mihovec, Cmurek, Velka in Sv. Jurij ob Ščavnici. Natančnejši pogoji se izvejo ra omenjenem uradu ter pri vseh finančnih kontrolnih in okrajnih vodstvih v področju mariborskega okrajnega finančnega ravnateljstva.

Dopisi.

Mariber. V našem mestu je nastalo v zadnjih dneh zelo občutno pomanjkanje mleka. Vsled trajno slabega in deževnega vremena ne more ži vina na pašo in na sveži zrak, kar se zlasti pri kravah mlekaricah prav občutno pozna.

Mariber. Mariborski trgovci so sklenili, da bodo imeli od sedaj naprej zaprte svoje trgovine od 12 ure opoldne do pol 2 ure popoldne, ker jim primanjkuje vsled vpoklica v vojake trgovskega osobja.

Celje. Vsled ran, zadobljenih na bojiščih, so umrle v zadnjih dneh v tukajšnjih vojaških bolnišnicah sledeče vojaške osebe: Pešci Karol Szabo, Mihael Podhorodecki, Martin Podnagar, Lovro Hausknecht, Sandor Toth, Aleš Ljuba, Franc Lončar, Mihael Margineum, Stanislav Supik, Dömöter Sandor, Mijo Mimica in J. Kaszany, četovodja Varga Gabor, enoletni prostovoljec Stanko Vanda in vojaški delavec Sako Makovič.

Trbovlje. Pretečeni teden so neznani tatovi pokradli nekaj obleke in živil pri vdovi Gričar na Pleskem. Ker je omenjena že itak sirota ter živi sama z majhnimi otročiči in ni posestnica, njen mož je že lansko leto padel na bojnem polju v Galiciji, je torej tem večja nesramnost za dotične brezvestne uzornike, ki so okradli omenjeno revico.

Hrastnik. Na tukajšnji nemški šoli je zopet razpisano mesto učiteljice.

Zadnja poročila došla v petek dne 5. novembra. Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglasa:

Dunaj, 4. nov.

Rusko bojišče.

Sovražnik je nadaljeval svoje napade na bojno črto ob reki Strypi. Sovražni napadi, naperjeni na našo postojanko pri Visnioczyku in Burkanovu so se izjalovili pred našimi ovirami. Pred strelskimi jarki dveh bataljonov so naše čete pokopale 500 ruskih mrličev. V vasi Siemikovce severno od Bieniave se še vrši srdit boj. Avstro-ogrške in nemške čete so si zopet skoro popolnoma pribo-

rile ta kraj. Število na tem prostoru ujetih Rusov znaša 3000. Tudi ob spodnjem toku reke Styr so bili odbiti številni sovražni sunki.

V bojih, vršecih se dne 2. novembra zahodno od Czartoryska je armadni zbor, ki je bil sestavljen iz avstro-ogrskih in nemških čet, ujel zavsem 5 ruskih častnikov in 1117 mož ter zaplenil 11 strojnih pušk.

Italijansko bojišče.

Italijanski napadi na goriško območje ter na sosednje ozemlje se nadaljujejo. Včeraj dne 3. novembra so se vršili najhujši napadi na Zagoro, višine pri Podgori in na goro Sv. Mihaela. Zopet je bil sovražnik povsod odbit. Na višinah Podgore se še vrše boji za posamezne strelske jare.

Srbsko bojišče.

Izhodno od Trebinja se vrši napad na črnogorske obmejne postojanke. Izhodno od Bilece in južno od mesta Avtovac so bili odbiti sovražni sunki na tamkaj priborjene postojanke. Na gori Bobija je prišlo do boja z ročnimi granatami.

Srbski odpor na prostoru pri Kragujevcu in pri Jagodini je bil zlomljen. Sovražnik se umika.

Od armade generala pl. Kövessa so prodirale avstro-ogrške čete čez Požego. Zveza med skupinama, ki se borita med Užicami in izhodno od Višegrada, je upostavljena. Južno-zahodno od Čačaku smo zapodili sovražnika iz višin, ki obvladujejo dolino. Druge avstro-ogrške kolone so zavzele višine Stolica in Lipnica—Glavica ter so porinile Srbe nazaj na greben Drobnya. Nemške čete ukorakajo v Jagodino.

Od bolgarskih čet je ušla ena kolona do Boljevana južno-zahodno od Zaječarja, druga kolona je pa vzela goro Lipnico severno-izhodno od Niša. Bolgarski napadi južno-zahodno od Pirota pridobivajo na ozemlju.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Francosko bojišče.

Severno od kraja Massiges so nemške čete zavzele z naskokom v bližini nemške bojne črte se nahajajoči francoski strelski jarek v širokosti 800 metrov. Večji del posadke je padel le dva francoska častnika, med njima eden major in 25 mož je bilo ujetih.

Rusko bojišče.

Armadna skupina generala feldmaršala pl. Hindenburga. Predtrdnjavo Dvinsk se boj nadaljuje. Na raznih mestih so Rusi ponavljali svoje napade. Ruski napadi so bili povsod odbiti. Zlasti močne čete so zastavili pri Garbunovki. Tamkaj so bile tudi njihove izgube največje. Vas Mikuliški niso mogli držati vsled ognja nemške artilerije, vas je zopet v nemški oblasti.

Armadna skupina generala feldmaršala princa Leopolda bavarskega. Nobenih bistvenih dogodkov.

Armadna skupina generala pl. Linsingena. Včeraj zjutraj dne 3. novembra so poskušali Rusi napad na vas Kuhovca—Volski Oddelki, ki so udrli v vas, so bili takoj zopet pregnani v beg. Ponovni sovražni poskus z močnim protinapadi iztrgati uspeh nemških čet zahodno od Czartoryska, je bil izjalovljen. Iz predvčerajšnjih bojev je bilo zavsem ujetih 5 ruskih častnikov in 1117 mož ter zaplenjenih 11 strojnih pušk. Pri četah generala grofa Bothnerja so se vršili še tudi včeraj dne 3. novembra boji v Siemikovcah ter v bližini tega kraja. Število v boju za to vas ujetih Rusov se je zvišalo na 3000. Ruski napadi južno od tega kraja so se izjalovili.

Srbsko bojišče.

Kljub srditemu sovražnemu odporu prodirajo nemške čete na obeh straneh gorskega ozemlja Koslenik (severno od Kraljeva). Izhodno od tam je prekoračena splošna črta Čakuta—Vkl. Pcelica—Jagodina. Izhodno od Morave se sovražnik umika. Nemške čete ga zasledujejo. Ujetih je bilo 65 Srbov.

Armada generala Bojadjeva je zavzela kraj Valakonje in Boljevac (ob cesti Zaječar—Paracinar) ter je v prodiranju iz Svriljga proti Nišu zavzela naskokom kraj Kalafat (10 kilometrov severno-izhodno od Niša).

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 87:

Ranjeni častniki:

Baron Božidar Bolschwing, stotnik, Sv. Ilj; Holub Emil, kadet; Matek Franc, kadet, celjska okolica; Sacha Anton, kadet; Salovtor Anton, stotnik; Spitzer Alojzij, poročnik.

Mrtvo moštvo:

Acman Mihael, nad. res. Celje; Ahtik Janez, četovodja, celjska okolica; Anželak Janez, desetnik, Sv. Martin; Bibl Karol, poddesetnik; Gaiser Jožef, nad. res. Ptuj; Gol Janez, pešec, Slovenjgradec; Gradišnik Franc, pešec, Maribor; Horvat Matevž, pešec, okolica Ptuj; Jazbec Mihael, pešec, Brežice; Jovšinek Jožef, pešec, Sv. Jurij, Celje; Kočevar Filip, pešec, Sv. Barbara; Kovačič Alojzij, pešec, Celje; Kričaj Karol, poddesetnik, Konjice; Kšela Franc, četov. Ljutomer; Lampret Leopold, četovodja, Ptuj; Lavrinčič Janez, nad. res; Lipuš Jožef, pešec, Ribnica; Lovrinčič Jožef, pešec; Oblak Janez, desetnik, Trbovlje; Otoropec Jožef, pešec, Sv. Ana; Pečar Janez, pešec; Pezdevšek Avgust, pešec, Smarje; Polančič Jurij, pešec; Polutnik Jurij, pešec, Brežice; Ponderk Jožef, pešec, Ptuj; Potočnik Filip, desetnik, Slovenjgradec; Rihter Jožef, poddesetnik, Celje; Rožič Anton, pešec; Salomon Martin, desetnik, Brežice; Stramčnik Josef, desetnik, Slovenjgradec; Terzuk Janez, pešec, Brežice; Travnikar Jurij, pešec, Brežice; Valah Jernej, pešec, Marija Gradec; Weiss Janez, I, pešec, Ljutomer; Žolger Janez, pešec, Sv. Peter, Zupanič Jakob, pešec; Žvab Janez, pešec; Čede Janez, pešec; Kovač Franc, pešec, Smarje.

Črnovojniški pešpolk štev. 26:

Ljubec Janez, pešec, Ljutomer, mrtev; Stuhec Matija, pešec, Ljutomer.

Pešpolk štev. 47:

Častniki:

Imer Valter, praporščak; Jedlička Hubert, praporščak; Kopriva Rihard, nadporočnik.

Mrtvo moštvo:

Hrastnik Jožef, pešec, okolica Maribor; Kep Jožef, pešec, Maribor; Klobasa Janez, desetnik, Brengova; Rjko Alojzij, četovodja, Zimnica; Kandarin Jurij, pešec.

Ujeto moštvo:

Afner Jožef, pešec; Reicher Jožef, pešec; Skoliber, Janez, desetnik; Stanzer Vilhem, pešec.

Razni:

Padlo moštvo:

Satter Janez, narednik, 105. pešpolk, Konjice; Žnidarič Jožef, 15. pešpolk, Bzeljsko; Krajs Ferdinand, pešec, 97. pešpolk, Sv. Križ; Lavrič Anton, 7. poljski topovski polk, Starigr; Lorber Matevž, pešec, 97. pešpolk, Ptuj; Matavž Janez, pešec, 47. pešpolk; Turek Janez, pešec, 97. pešpolk; Fridmaner Jakob, pešec, 57. pešpolk, Ptuj; Safran Fridrik, pešec, 58. pešpolk, Maribor; Aldrian Jožef, pešec, 4. pešpolk, Slovenjgradec; Arko Jožef, pešec, 4. pešpolk, Ribnica; Babič Janez, pešec, 67. pešpolk; Barl Franc, pešec, 4. pešpolk, Sv. Ilj; Breznik Franc, pešec, 4. pešpolk; Gosak Janez, pešec, 4. pešpolk, Vuhred; Hofbauer Jožef, pešec, 4. pešpolk, Slovenjgradec; Kline Franc, res. esk. trob. d. p. 5, Maribor (8. avgusta); Kmetec Andrej, pešec, 4. pešpolk, Ptuj; Kreuh Marko, pešec, 4. pešpolk, Slovenjgradec; Lepaj Matija, pešec, 4. pešpolk, Ptuj; Paradiž Simon, pešec, 4. pešpolk, Trofin; Perovec Valentin, pešec, 4. pešpolk, Ščitanj; Plavnik Janez, pešec, 4. pešpolk, Sv. Ilj; Rak Feliks, pešec, 4. pešpolk, Ribnica; Sargan Andrej, lovec, 3. lovski polk, Celje.

Razni:

Tauzer Simon, četovodja, Sv. Urban; Vrečko Anton, lovec, 20. poljski lovski bataljon, Maribor; Zemljič Anton, pešec, 26. črnovoj. pešpolk, Radgona; Židarko Franc, pešec, 4. pešpolk, Maribor.

Ujeto moštvo:

Gams Janez, pešec, Studenci; Grabner Franc, rezervist, 4. pešpolk, Slovenjgradec; Greiner Alojzij, pešec, 4. pešpolk, Maribor; Kaiser Roman, res. 4. pešpolk, Slovenjgradec; Kristovič Franc, pešec, 4. pešpolk, Ptuj; Sužnik Ferdinand, pešec, 4. pešpolk, Starigr; Miklavžina Anton, pešec, 4. pešpolk, Ščitanj; Očepek Franc, desetnik, 4. pešpolk, Sv. Ilj; Plešec Janez, pešec, 4. pešpolk, Slovenjgradec; Ropotar Jurij, pešec 4. pešpolk, Velenje; Rožkar Friderik, pešec, 4. pešpolk, Ljutomer; Schak Leopold, pešec, 4. pešpolk, Topolšica; Steiner Franc, pešec, Ljutomer; Strmčnik Pavel, pešec, Slovenjgradec; Tshheh A gust, pešec, Maribor.

KNJIZEVNE NOVOSTI.

* Sv. Oče Benedikt XV. V slovenskem jeziku smo dozdaj pogrešali življenjepis novega papeža, čeprav so po njem vpraševali verniki in osebno kateheti za uporabo v šoli. Sedaj je v tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšel precej obširen življenjepis sv. Očeta Benedikta XV., katerega je priredilo za slovensko ljudstvo uredništvo „Slovenskega Gospodarja.“ Da se lahko knjižica zelo razširi, določila se ji je prav nizka cena 10 v za komad, koji znesek se blagovoli vposlati v poštinih znamkah. Življenjepis je pisan zelo mikavno in bo vsakega zadovoljil. Segajte po njem!

* „Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.“ Času primerna knjiga, ki jo je spisal o. Marijofil Holecsek, frančiškan. Cena K 1.20 za broširan, K 2 za vezan izvod, po pošti 20 v več. Katoliški narodi vesoljnega sveta se oklepajo vedno tesneje božjega Srca Jezusovega. Tudi Slovenci smo se božjemu Srcu že pred leti posvetili; to posvetitev smo že mnogokrat obnovili; na posebno slovesen način se je pa zgodilo to letos, ko nam je prinesla vojska toliko žalosti in trpljenja in smo še močneje začutili potrebo, da nam odpre to srce neusahljive zaklade svoje ljubezni in svojih dobrot. Kdor se bo utopil v pristrana premišljevanja, ki jih podaja ta knjiga, bo našel v njih neusahljiv vir tolažbe in utehe. Ta dragocena knjiga naj se torej hitro razširi ter prinese mir in tolažbo v vse slovenske domove. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v vseh frančiškanskih samostanih ter v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Zemljevid Srbije, zelo dobro pregleden, z obmejnimi avstrijskimi, bolgarskimi, grškimi, albanskimi in črnogorskimi pokrajinami je založil kartografski zavod G. Freytag & Berndt na Dunaju. Zemljevid je velik 70 in 100 cm in stane samo s poštnino vred 1 K 60 vin. Naroča se pri: G. Freytag & Berndt, Dunaj, VII., Schottenfeldgasse 62. Priporočamo!

* „Za domovino Avstrijo!“ je naslov dvoglasni domovinski pesmi, ki jo je na besede V. Poljančeve vglasbil ter za spremljevanje harmonija ali klavirja priredil šolski ravnatelj A. Kosi v Središču. Jednata, z domoljubnim duhom napojena skladbica odgovarja popolnoma patrijotičnemu čustvovanju pesnikovega. Spremljevanje je lahko, a vendar moderno, pesem pa primerna za petje v šoli, v izobraževalnih društvih, pa tudi doma, zato jo ljubiteljem lepega petja radi priporočamo in to tem bolj, ker je čisti dobiček namenjen avstrijskemu Rudečemu križu. Dobi se pri skladatelju v Središču. Cena delcu je 40 vin s poštnino vred (v znamkah).

Naročajte in razširjajte „Stražo“!

Kupim

za aprovizacijo vsako množino lepih suhih orehov in posušenih sliv po najvišji ceni. Plača se takoj pri prevzetju. Vprašanja in ponudbe na naslov: R. Starovašnik, Konjice 62, Štajersko.

Pozor kmetovalci!

Kupujem volno, vinski kamen, vosek in suhe gobe.

Ivan Ravnikar, Celje, veletrgovina.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX Za gestilničarje: Papirnatate servijete vsled novih predpisov namestnije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vicah, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol: Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez: Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za-se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hoči za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlato obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teči mi pomagat! K 2.—.
Podgore: Sv. Spoved. K 2.—.
Prištov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali deklške bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmed: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekircami 50 vin., zel. obreza s sekircami 40 vin., brez sekirice 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popolen molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitve. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kažipot v nebeških domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljič: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik in srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariši za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebasa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštnino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

Predam dobro ohranjeno štelažo (puhl) po nizki ceni. — Kje pove F. Saurić, Petrovče pri Celju.

Krznarski učencem se proti popolni oskrbi takoj sprejme. K. Gränitz, Maribor Gosposka ulica 7.

Divji ter pravi kostanj suhe češplje, suhe bruske, laneno in konopljeno seme, bučne zrne, proso, krompir, želod, ježice (knoper), orehe, vosek, vinski kamen, suhe gobe, prdivo, sveže sadje, ter sploh vse deželne pridelke kupi veletrgovina Anton Kolenc v Celju. Istotako tudi olnate in petrolejske sode, vse vrste vreče ter zaboje s steklenicami vred od mineralne vode.

Ceciljansko izbržen organist in cerkvenik z jako lepimi spričevali želi službo premeniti. Naslov v upravnistvu.

Učena poštenih starišev sprejme takoj v svojo trgovino g. Miloš Oset, trgovina z mešanim blagom na Muti, Štajersko.

Strokovna učiteljica neke obrtne šole na Primorskem, ki se je vsled vojne začasno zaprla, daje ure onim damam, ki se hočejo izučiti v krojenju in šivanju oblek. Izučenje za domaco rabo traja prav kratak čas. Tozadevne ponudbe se naj naslovijo na upravnistvo lista.

Krepkega dečka s primerno šolsko izobrazbo, ter pridnega trgovskega pomočnika, sprejme takoj večja trgovina z mešanim blagom na Dolenjskem. Ponudbe pod 344 poste restante Škocjan, Dolenjsko


Častna izjava.

Izjavljamo s tem, da je bil sum o Johani Jaitz neopravičen in jo prosimo zato javno za oduščenje.

Magdalena Mikays, Mimi Pölter, Maribor.

URE

Točna postrežba



Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih reči po vsaki cenl.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura	K 8-50
Pristna srebrna ura	K 7-
Original omega ura	K 24-
Kuhinjska ura	K 10-
Budilka niklasta	K 8-
Poročni prstani	K 2-
Srebrne verižice	K 2-

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 26

Kupujem zlatnilno in srebro.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

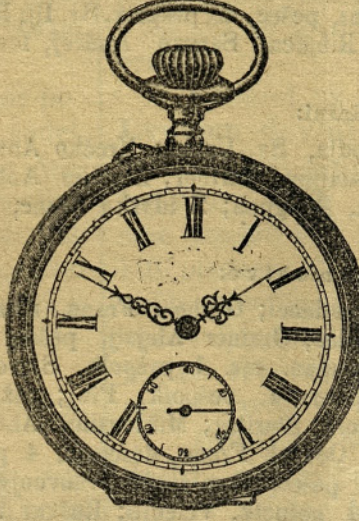
Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.



Kupujem

seno, slamo, fižol in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

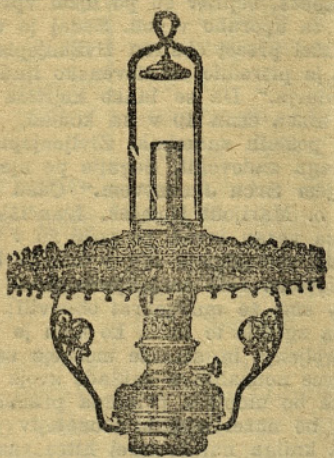
Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznalnih pisem na razpolago.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE

Graška cesta

prilporeča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzette vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci. Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Veak, ki trpi na frejnem kašlju. lažje je obverovati se bolezninego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašarom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vodušljivi, katerim Sirolin znafno olahča naduho.
4. Širofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vsehom na splošni počutak.



Se dobi v vseh lekarnah a K. 4.-

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru F. Z. I. L. Z.



Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navedne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prebuda. Za nalaganje po pošli se pošlje hranilne polovnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članem in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 5 1/2%, na vknjižbo sploh po 5 1/4%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje isposujejo na nastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri dragih denarjih zavoda provizama posojilnica v svoje lasti proti povratni gotovih sredstev, ki pa nikdar ne presega 7 kron. Prošnje na vknjižbo dela posojilnica brezplačne, stranka plača le knjižo.

Uradne ure se vsake urde in četrtak od 9. do 12. ure dopoldne in vsake soboto od 9. do 12. ure dopoldne izvenzki praznike. V usadnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prebajo prejema vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po **4 1/2%** od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne. - Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.